मुख्यमंत्री सचिवालयात अंमलबजावणी देखरेख नियंत्रण कक्ष (Delivery Monitoring Unit)स्थापन करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक शाकाप-१००९/प्र.क्र.४४/०९/१८ (र.व का)

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक :- ३१ डिसेंबर, २००९

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र शासन विविध केंद्र पुरस्कृत योजना, भारत सरकारचे विविध फ्लॅगशीप कार्यक्रम, राज्य शासनातर्फे जाहीर केलेले विशेष कार्यक्रम/पॅकेज राबवित आहे. असे निदर्शनास आले आहे की, भारत सरकारकडून वेळेवर निधी वितरण करुन घेणे तसेच आर्थिक, भौतिक उद्दिष्टांची गुणात्मक पुर्तता यांसदर्भात सुधारणा आवश्यक आहेत. यासाठी या कार्यक्रमांतर्गत निश्चित केलेले उद्देश व ध्येय याचे प्रभावी संनियंत्रण आवश्यक आहे. नुकताच प्रधानमंत्री कार्यालयाने अशा प्रकारच्या फ्लॅगशीप कार्यक्रमांचे संनियंत्रण करण्याकरिता प्रधानमंत्री कार्यालयात वितरण प्रणाली संनियंत्रण कक्ष (Delivery Monitoring Unit) स्थापन केला आहे, ज्याद्वारे मा.प्रधानमंत्री यांना अशा कार्यक्रमांची थेट अहवाल सादर करण्यात येतो व त्यामुळे महत्त्वाच्या कार्यक्रमांच्या भौतिक व गुणात्मक अंमलबजावणीत सुधारणा घडून येणे अपेक्षित आहे.

मा.मुख्यमंत्री यांनी असे निदेश दिले आहेत की, अशीच संनियंत्रण यंत्रणा राज्य स्तरावर स्थापन करण्यात यावी, जेणकरुन ज्या केंद्र पुरस्कृत कार्यक्रमांचे मा.प्रधानमंत्री कार्यालयाकडून संनियंत्रण होत आहे. त्यांचे तसेच राज्य शासनाने वेळोवेळी घोषित केलेल्या महत्वाच्या कार्यक्रमांचे संनियंत्रण करता येईल. मुख्यमंत्री सचिवालयात सुरु करावयाच्या अंमलबजावणी देखरेख कक्षाद्वारे या कार्यक्रमांच्या संनियंत्रणाद्वारे त्याच्या अंमलबजावणीची गुणात्मकता तसेच कालमर्यादेचे पालन याकडे लक्ष पुरविता येईल. मा.मुख्यमंत्री यांच्या असेही निदर्शनास आले आहे की, या कार्यक्रमाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी व निश्चित केलेली उद्दिष्टे विहित वेळेत पूर्ण करण्यासाठी विविध शासकीय विभागांतर्गत समन्वयही तेवढाच आवश्यक आहे. अंमलबजावणी देखरेख कक्षाने अशा प्रकारच्या सर्व

(कृ.मा.प...

मा.मुख्यमंत्री तसेच मुख्य सचिव यांना त्वरित अवगत करावयाच्या आहेत, जेणेकरुन अशा अडचणी त्वरित सोडविण्याची कार्यवाही वेळीच करता येईल. या पार्श्वभूमीवर शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतले आहेत :-

शासन निर्णय :-

१) दिनांक १ जानेवारी २०१० पासून मुख्यमंत्री सचिवालयात खालीलप्रमाणे अंमलबजावणी देखरेख कक्ष (Delivery Monitoring Unit) स्थापन करण्यात येईल :-

१) मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव - समन्वयक.
२) प्रधान सचिव (नियोजन),
३) प्रधान सचिव (वित्त),
४) महासंचालक, यशदा, पुणे,
५) मा.मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
६) सचिव (प्र.सु.व र.व का.), सामान्य प्रशासन विभाग,
७) प्रधान सचिव, गुंतवणुक व राजशिष्टाचार, महाराष्ट्र सदन (विशेष आमंत्रित)

अंमलबजावणी देखरेख कक्ष आवश्यकतेनुसार इतर विभागाच्या सचिवांनाही आमंत्रित करु शकेल.

२) अंमलबजावणी देखरेख कक्षाली सहकार्य करण्यासाठी महासंचालक, यशदा यांच्या अंतर्गत एक सहाय्यता गट स्थापन करण्यात येईल. या सहाय्यता गटाची जबाबदारी खालीलप्रमाणे असेल :-

(अ) निवडलेल्या कार्यक्रमाच्या प्रभावी संनियंत्रणाची खात्री करणे आणि संबंधित प्रशासकीय विभागांनी कळविलेल्या फलनिष्पत्तीचे विश्लेषण व मूल्यमापन तयार करणे.

(ब) कार्यक्रमांची वेळेवर अंमलबजावणी व उद्भवणा-या विविध अडचणींचे वेळोवेळी आढाव्याद्वारे निवारण करणे,

(क) अंमलबजावणी देखरेख कक्षाला कार्यक्रमांच्या अंमलबजावणीबाबत मूल्यमापन सादर करणे. अंमलबजावणी देखरेख कक्ष हा अहवाल मा. मुख्यमंत्री व मुख्य सचिवांना आवश्यकतेनुसार सादर करण्याची कार्यवाही करेल.

(ड) अंमलबजावणी देखरेख कक्षाला कार्यक्रम राबविणा-या संबंधित विभागांनी सादर करावयाच्या फलनिष्पत्तीचे निकष (output indicator) व त्यासाठी आवश्यक प्रपत्रे अंतीम करण्याबाबत सहाय्यता गट मदत करेल.

(इ) सहाय्यता गट क्षेत्रीय व प्रशासकीय विभागाने वेळोवेळी सादर केलेल्या क्षेत्रीय माहितीचे विश्लेषण करेल आणि 'कोणत्या बाबीवर लक्ष केंद्रीत केले पाहिजे, जेणेकरुन कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीत

सुधारणा होईल, याबाबत सूचना करेल. तसेच सहाय्यता गट विभागांच्या कर्मचाऱ्यांच्या कार्यक्षमतेत सुधारणा व्हावी, याकरिता आवश्यक प्रशिक्षण देण्यासाठी सहाय्य करेल.

३. सुरुवातीस अंमलबजावणी देखरेख कक्ष, सहाय्यता गटाच्या सहकार्याने सोबतच्या परिशिष्टात नमूद केलेल्या कार्यक्रमांचे संनियंत्रण करेल. संबंधित प्रशासकीय विभागांवर सहाय्यता गटाला त्यांच्या सल्ल्याने निर्धारित केलेल्या मापदंडानुसार वेळोवेळी आवश्यक माहिती पुरवावयाची जबाबदारी असेल. यासाठी प्रत्येक विभागाने त्यांच्या विभागाकरिता समन्वय अधिकारी नेमावा व त्यांच्यावर सहाय्यता गटाला माहिती देण्याची जबाबदारी सोपवावी. या अधिकाऱ्यांनी यशदा येथील सहाय्यता गटाशी प्रशिक्षण व क्षमता निर्मितीकरिता सातत्याने संपर्क ठेवावा आणि त्यांचे आवश्यकतेनुसार मार्गदर्शन घ्यावे.

४. कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करण्याची प्राथमिक जबाबदारी संबंधित विभागाचीच राहील. वितरण प्रणाली संनियंत्रण कक्ष संबंधित विभागांनी फलनिष्पत्तीचे मूल्यमापन करुन कार्यक्रमांच्या गुणात्मकतेत सुधारणा घडवून आणण्याचे दृष्टीने करावयाच्या संनियंत्रणाकरिता सहाय्यकारी भूमिका बजावेल.

५. सहाय्यता गटाला इतर बाबींसाठी आवश्यक निधी नियोजन विभाग उपलब्ध करुन देईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुधीर ठाकरे)
सचिव (प्र.सु.व र.व का.)

प्रति,

मा.राज्यपालांचे सचिव,
मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव ,
मा.उप मुख्यमंत्र्यांचे सचिव ,
शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव,
* प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई (५ प्रती),
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा, मुंबई,
* प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय (२ प्रती),
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
* सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई,
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय,
सर्व विभागीय आयुक्त,
मुख्य सचिवांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक,
मा.सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव / स्वीय सहायक,
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने,
निवड नस्ती

---

*पत्राने

(शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक शाकाप-२००९/प्र.क्र.४४/०९/१८ (र.व का)
दि.३१ डिसेंबर २००९ चे सहपत्र)

परिशिष्ट

१) राष्ट्रीय रोजगार हमी योजना

२) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान

३) सर्व शिक्षा अभियान

४) प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजना

५) राजीव गांधी राष्ट्रीय पेय जल अभियान

६) इंदिरा आवास योजना

७) राजीव गांधी ग्रामीण विद्युतीकरण योजना

८) वेगवर्धीत सिंचन लाभ कार्यक्रम

९) नागरी मुलभूत सुविधा सुशासन

१०) लहान व मध्यम शहरात नागरी मुलभूत सुविधा विकास कार्यक्रम

११) नागरी गरिबांना मूलभूत सुविधा पुरविणे कार्यक्रम

१२) एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास कार्यक्रम

१३) अल्पसंख्य बहुल जिल्हयाकरिता बहुक्षेत्रीय जिल्हा योजना

१४) २० कलमी कार्यक्रम

***

Setting up of Delivery Monitoring
Unit in Chief Minister's Secretariat

Government of Maharashtra,

General Administration Department,
Government Resolution No.Shakap-1009/C.R.44/09/18 (O.& M.),
Mantralaya, Mumbai - 400 032.
Dated :- 31st December, 2009.

Preamble :-

The Government of Maharashtra has been implementing various centrally sponsored schemes, several Flagship programmes of the Government of India and special programmes/ packages declared by the State Government from time to time. It is observed that the achievement needs improvements in terms of getting timely releases of the grants from the Government of India and qualitative fulfillment of physical and financial targets and outcomes. For this effective monitoring of targets fixed, and achievements thereof under these programmes is necessary. Recently, the Prime Minister's Office (PMO) has set up a Delivery Monitoring Unit (DMU) at the Prime Minister's Office to monitor the Flagship programmes and to report the results to the Hon. Prime Minister directly which would entail quantitative, qualitative and timely implementation of these programmes.

Hon.Chief Minister has directed to set up similar Delivery Monitoring System at the state level for monitoring centrally sponsored programmes, monitored by PMO, as well as important State Government programmes from time to time. The DMU to be set up in Chief Minister's Secretariat will look at the quality of implementation and meeting time lines of the programmes.

Hon.Chief Minister has also noticed that the *interdepartmental* coordination is necessary for effective implementation of the programmes and achievement of the targets. The DMU would report such issues to the Hon.Chief Minister and Chief Secretary with a view to seek their timely intervention in overcoming those problems.

On the above background Government has taken following decisions :-

Government Resolution :-

I) A Delivery Monitoring Unit (DMU) will be set up with effect from 1.1.2010 in the Chief Minister's Secretariat in Mantralaya. The composition of the DMU will be as follows :-

i) Principal Secretary to CM - Coordinator

ii Principal Secretary, PD

iii) Principal Secretary, FD

iv) Director General, YASHADA

v) Secretary to Chief Minister

vi) Secretary, GAD (A.R.& O&M)

vii) Principal Secretary (Investment & Protocol) Maharashtra Sadan, New Delhi (Special Invitee)

The DMU may invite the Secretaries of the other concerned departments as and when required.

2. A Support Group for the DMU will be set up at YASHADA under the Director General, YASHADA, The role of the Support Group will be:-

a) To ensure effective monitoring of the selected programmes, analysing and assessment of the outputs reported by the

concerned departments.

b) Fast tracking of implementation and ensuring trouble shooting through periodic review

c) To furnish an assessment of the performance of the programmes to the DMU. The DMU in turn will ensure that the assessment reports submitted by support group are submitted to the Hon'ble Chief Minister and Chief Secretary as necessary.

d) The Support Group shall assist the DMU in finalizing the formats / out put indicators against which the department should submit their periodic reports.

e) The Support Group shall also help to analyse the data submitted by the departments on a regional / time series basis and suggest suitable focus areas in which improvements can be attempted. The Support Group shall also help in training the departmental staff in improving their performance

3. To begin with, the DMU along with the Support Group will monitor the programmes which are annexed herewith. It will be the responsibility of each administrative department to provide information to the Support Group on the parameters which would be decided in consultation with the DMU. Each department should identify a State Coordinator / Nodal Officer who would be entrusted with the responsibility of providing online information to the Support Group. These officers shall maintain regular liaison with the Support Group at YASHADA for getting necessary training and capacity building support and also to seek guidelines as and when required.

4. Primary responsibility for implementation and monitoring of the programmes will continue to be of the concerned departments. The DMU will be a support mechanism to help the departments to improve the quality of the monitoring through an assessment of the outputs.

5. Funds required for the Support Group / other activities by the DMU will be provided by the Planning Department.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

(Sudhir Thakre)
Secretary (A.R.& O.& M.)

To,

Secretary to Hon.Governor. Raj Bhavan,
Principal Secretary to Hon.Chief Minister,
Secretary to Hon.Deputy Chief Minister,
All Addl.Chief Secretaries/Principal Secretaries/Secretaries of to the Govt.,
Principal Secretary, Maharashtra Legislature Secretariat, Mumbai, (5 copies)
* Registrar, High Court, Appellate Side, Mumbai,
* Registrar, High Court, Original Side, Mumbai,
* Registrar, Lok Ayukta and Upa Lok Ayukta Office, Mumbai, (2 copies)
* Secretary, Maharashtra Public Service Commission, Mumbai,
* Secretary, State Election Commission, Mumbai,
Director General, Information & Public Relation Directorate, Mumbai,
All Divisional Commissioners,
Senior P.A. to Chief Secretary,
All P.A. and P.S. to all Hon.Ministers and Ministers of State,
All District Collectors,
All Chief Executive Officers of Zilla Parishad,
All Departments of Mantralaya,
All Desks of General Administration Department,
Select File,

*By letter

(Government Resolution, General Administration Department No:Shakap-1009/ C.R.44/09/18 (O.& M.),Dated 31st December, 2009)

ANNEXURE

I. National Rural Employment Guarantee Programme (NREGP)

II. National Rural Health Mission (NRHM)

III. Sarva Shiksha Abhiyan (SSA)

IV. Pradhan Mantri Grameen Sadak Yojana

V. Rajiv Gandhi National Drinking Water Mission

VI. Indira Awas Yojana

VII. Rajiv Gandhi Grameen Vidyutikaran Yojana

VIII. Accelerated Irrigation Benefits Programme

IX. Urban Infrastrucrture Governance

X. Urban Infrastructure Development of Small and Medium Towns

XI. Basic services to the urban poor

XII. Integrated Housing and Slum Development Programme.

XIII. Multi Sectoral District Plans for Minority Concentration Districts

XIV. 20 Point Programme

***